

**Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de
accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in de vroedkunde (professioneel
gerichte bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen**

datum	1. Inleiding
24 augustus 2012	De NVAO heeft op 17 november 2008 een accreditatierapport en -besluit met negatief
onderwerp	eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de vroedkunde (professioneel gerichte bachelor)
Accreditatierapport en -besluit	van de Hogeschool Antwerpen (later Artesis Hogeschool) goedgekeurd. De opleiding heeft
(000477)	vervolgens op grond van een verkorte accreditatieprocedure tot 30 september 2012 een
bijlage	tijdelijke erkenning gekregen in de zin van artikel 60ter van het decreet van 4 april 2003
2	betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.
	Bij brief van 19 april 2012 heeft het instellingsbestuur van de Artesis Hogeschool Antwerpen
	te Antwerpen een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse
	Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in de vroedkunde (professioneel
	gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 19 april 2012 en ontvankelijk verklaard
	op 1 juli 2012.

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (Vluhr).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Serena Debonnet, opleiding tot vroedvrouw bij KHL; huidige functie: coördinator bij FOD Volksgezondheid & Veiligheid voedselketen en leefmilieu, bestuurslid ELACTA;

Leden:

- Jo Gommers, ziekenhuis- en psychiatrisch verpleegkundige, lic. medisch sociale wetenschappen; huidige functie: verpleegkundig en paramedisch directeur Ziekenhuis Oost-Limburg;
- Ruud Heijnen, verpleegkundige-A, doctoraal gezondheidswetenschappen (verplegingswetenschappen); huidige functie: senior docent Hogeschool Zuyd;
- Arno Libotton, lic. psychologische wetenschappen, doctor in de pedagogische wetenschappen; huidige functie: hoofddocent VUB (vakgroep onderwijskunde);
- Marlene Reyns, opleiding tot vroedvrouw, lactatiekundige IBCLC; huidige functie: praktiserend vroedvrouw, voorzitter VLOV vzw, voorzitter Belgian Midwives Association (BMA vzw).

Secretaris:

- Filip Lammens, stafmedewerker Vluhr.

2. Formele overwegingen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de Vluhr vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

Onderwerp niet behandeld tijdens de verkorte procedure na tijdelijke erkenning.

Programma (facetten 2.2, 2.3, 2.7 en 2.8)

Op basis van een competentiematrix controleert de opleiding de aansluiting van de acht kerncompetenties en de bijbehorende deelcompetenties van de opleiding met de verschillende opleidingsonderdelen van het programma. De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat de competentiematrix duidelijk onderbouwd is en dat deze in de cursussen aanwezig is. De commissie is wel van mening dat een beschrijvende tekst over de competentiematrix deze aanzienlijk toegankelijker zou kunnen maken.

Via een competentiegroeikaart geeft de opleiding aan welke kerncompetenties in welke leerlijn verworven worden en in welk semester deze het meest aan bod komen. De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat deze competentiegroeikaart, samen met de competentiematrix, goed is opgesteld en dat deze door zowel student als docent als een werkinstrument wordt gebruikt.

De commissie is van mening dat in het programma alle nodige opleidingsonderdelen aanwezig zijn om de doelstellingen van de opleiding te bereiken. De commissie is daarbij positief over de gerealiseerde integratie tussen vaardigheden en theorie, voornamelijk ook in de stage, die volgens haar goed aan elkaar gekoppeld zijn.

De commissie kon vaststellen dat in het programma drie leerlijnen aanwezig zijn: persoonlijke ontwikkeling, beroepsmatige ontwikkeling en wetenschappelijke ontwikkeling. Op die manier wil de opleiding de student de belangrijkste competenties laten verwerven. Alle opleidingsonderdelen vertrekken vanuit de verdeling fysiologie, pathologie en hoogrisico. Deze structuur is volgens de commissie logisch en wordt consistent toegepast, wat de helderheid voor de studenten ook vergroot.

De commissie kon uit de documenten opmaken dat internationalisering op diverse manieren

Pagina 3 van 7 in het programma aanwezig is. De commissie beveelt de opleiding in dit verband wel aan om voldoende aandacht te besteden aan de keuze van internationale partners (op basis van heldere en valide criteria) en de wijze waarop zij bij de opleiding betrokken worden.

De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat de opleiding de samenhang van het programma op vier manieren bewaakt en inzichtelijk tracht te maken via: de competentiematrix, de volgtijdelijkheidsregeling, de leerlijnen en consistente en transparante opbouw van het programma. De commissie kon uit de gesprekken afleiden dat een sterke integratie van de opleidingsonderdelen gerealiseerd wordt. Uit de gesprekken met de studenten bleek dat ook zij sterk doordrongen zijn van de samenhang van het programma en dat zij zich heel bewust zijn van het proces dat zij doorlopen. De opleiding definieert een leerlijn als 'een competentiegericht groeitraject over de semesters en opleidingsonderdelen heen met het doel het behalen van de kerncompetenties op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar'. De commissie kon uit de documenten opmaken dat drie duidelijke leerlijnen in het programma aanwezig zijn: persoonlijke ontwikkeling, beroepsmatige ontwikkeling en wetenschappelijke ontwikkeling. In de eerste vijf opleidingsonderdelen komen één of meer kerncompetenties aan bod. In het zesde onderdeel, Professionele vorming, komen de lijnen geïntegreerd aan bod. De commissie staat positief ten overstaan van deze duidelijke uitwerking van het programma. Zij stelt zich wel de vraag of de volgtijdelijkheid soms niet te rigide is en vindt dat de opleiding ook voldoende flexibiliteit aan de dag moet kunnen leggen.

De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat de opleiding een duidelijk uitgeschreven didactisch concept heeft. Het concept is gebaseerd op een kennis- en competentiegericht visie op leren, waarbij een cognitieve (actief nieuwe leerstof verwerken) en sociale (leren uit ervaring) visie op leren geïntegreerd zijn. De opleiding focust daarbij op het leren vanuit praktijksituaties, wat de commissie positief vindt. De link met de beroepspraktijk en de bijbehorende problematieken worden volgens de opleiding benut om het leren te sturen vanuit een meer cognitieve invalshoek. Een kritische en appreciatieve reflectie op het eigen leerproces worden daarnaast ingezet om het individuele groeiproces te verbeteren. In dat kader evolueert de opleiding ook van een meer kennisgerichte insteek in het eerste jaar naar een competentiegerichtere insteek in het laatste jaar.

De opleiding vertrekt voor haar onderwijs vanuit de individuele student en biedt studietrajecten op maat aan. De commissie kon vaststellen dat de aanpak van de opleiding inderdaad gericht is op zelfregulerend werken en dat de opleiding haar concept ook in de praktijk weet uit te voeren. De opleiding gebruikt afwisselende werkvormen die duidelijk gedefinieerd zijn en die worden gekozen op basis van de te behalen gedragsindicatoren voor een opleidingsonderdeel.

De opleiding tracht door gebruik te maken van stage, casussen, video's en materiaal uit de realiteit het leerproces zo dicht mogelijk bij de beroepspraktijk te laten aansluiten. De opstart en de aanpak van het 'Geboortehuis' is volgens de commissie in dit kader een lovenswaardig initiatief. De commissie ervoer wel een gebrek bij de terugkoppeling van ervaringen van studenten na (en tijdens) de stage en is er van overtuigd dat een gezamenlijke bespreking, in tegenstelling tot de huidige individuele, een meerwaarde kan zijn voor alle betrokkenen.

De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat er binnen de hogeschool een algemeen examenreglement aanwezig is, dat de examenperiodes, voorwaarden tot deelname, organisatie van de examens, de informatieplicht van de verantwoordelijke

Pagina 4 van 7 titularis, de samenstelling en werking van de examencommissie en de procedures bij betwisting beschrijft. De opleiding beschikt over een toetsplan dat samen met een verantwoording en een matrix toont in welke opleidingsonderdelen welke toetsvorm gebruikt wordt en op welk niveau (deel)competenties worden getest. De gehanteerde toetsvormen sluiten aan bij de visie op leren van het departement en bij het didactische concept. De verantwoording van de keuze voor een specifieke toetsvorm is terug te vinden in de toetsplanverantwoording. De toetsmatrix is voor alle studenten en docenten beschikbaar op Blackboard en gekoppeld aan informatie over de opbouw van de toetsingsmethode. De commissie staat positief tegenover deze transparante aanpak, temeer daar zij tijdens het bezoek heeft kunnen vaststellen dat hierdoor de studenten weten op welke manier zij geëvalueerd zullen worden. De commissie kon uit de aanwezige documenten en de gevoerde gesprekken concluderen dat de examens zowel kennisgerichte als inzichtgerichte vragen bevatten. De commissie is wel vragende partij om de examens nog meer competentiegericht te maken en de toetsing nauwer te laten aansluiten bij het didactische onderwijsconcept.

Per stage wordt een evaluatie opgemaakt die de synthese is van de stagementor(en), reflecties van de student en de evaluatie van de stagebegeleider. De opleiding organiseert mentordagen om stagementoren correct met de evaluatie-documenten te laten omgaan. De commissie is wel van mening dat een docent uit de opleiding zelf ook de studenten in het werkveld dient te evalueren.

Voor het eindwerk van de student zijn duidelijke evaluatiecriteria opgesteld. Elke student wordt door een eindwerkbegeleider en een praktijkbegeleider ondersteund en beoordeeld.

Inzet van personeel

Onderwerp niet behandeld tijdens de verkorte procedure na tijdelijke erkenning.

Voorzieningen

Onderwerp niet behandeld tijdens de verkorte procedure na tijdelijke erkenning.

Interne kwaliteitszorg

Onderwerp niet behandeld tijdens de verkorte procedure na tijdelijke erkenning.

Resultaten

Onderwerp niet behandeld tijdens de verkorte procedure na tijdelijke erkenning.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Pagina 5 van 7 **4. Oordelen visitatiecommissie**

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	OOORDEEL	FACET	OOORDEEL
1 Doelstellingen opleiding*	V*	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V*
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	V*
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V*
		2.6 studieomvang	OK*
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	V*	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V*	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V*	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V*	6.1 gerealiseerd niveau	O
		6.2 onderwijsrendement	V

*beoordeling bij eerste visitatie 2007

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V*
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V*
4 Voorzieningen	V*
5 Interne kwaliteitszorg	V*
6 Resultaten	V*

*beoordeling bij eerste visitatie 2007

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de vroedkunde (professioneel gerichte bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de vroedkunde (professioneel gerichte bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Antwerpen wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2012 – 2013 tot en met het einde van het academiejaar 2019 – 2020.

Den Haag, 24 augustus 2012

Voor de NVAO,

b/a

Lucien Bollaert
(bestuurder)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport –en besluit

Pagina 7 van 7 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Artesis Hogeschool Antwerpen
– adres instelling:	Keizerstraat 15
	B-2000 ANTWERPEN
	BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad kwalificatie, specificatie	Bachelor in de vroedkunde
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Antwerpen
– onderwijstaal	Nederlands
– studiegebied	Gezondheidszorg
– bijkomende titel	geen